

ESİAD

EGE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

31. YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ TOPLANTISI

YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ BAŞKANI

KEMAL ÇOLAKOĞLU'NUN

KONUŞMASI

21 MAYIS 2014

İZMİR

Sertifika No: 9947

Sayın Bakan,
Değerli Hazırun,
Sevgili Üyelerimiz,
Sevgili Konuklar,
Basınıımızın kıymetli temsilcileri,

Sayın Kemal Derviş'in onurlandırdıkları 31. YİK toplantısına hoş geldiniz. Katılımlarınız bizi çok mutlu etti. Ne kadar güzel bir tesadüf ki, bu gün bizler de Yönetim Kurulu'nun ve Yüksek İstişare Konseyi'nin 3 yıllık süresini tamamlayarak, görev süremizi bitiriyoruz. Bizim içinde anlamı yüksek bu günde, teşrifleriyle bizi onurlandıran, tüm zaman darlığına rağmen bu toplantımıza katılan geçmiş dönem Devlet Bakanımız, Brookings Enstitüsü Başkan Yardımcısı, Birleşmiş Milletler UNDP (UN Development Program) eski Başkanı Sayın Kemal Derviş'e şükranlarımızı sunuyorum.

Sayın Derviş bugün globalleşen dünyada, bilgisi ve tecrübesiyle, dünya ekonomisi, yeni küresel dinamikler, küresel istihdam sorunları, yeni teknolojiler konularında bizi aydınlatacak çok önemli bilgiler verecek.

Sayın Bakanım, Değerli Katılımcılar,

Bugün gündem konuşmasına, gelişmiş ülkelerin gündeminde asla olmayan gündem dışı bir başlangıç yapmak zorundayım.

Somadaki maden kazası nedeniyle, vefat eden iş kazası şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine milletimize başsağlığı diliyorum.

Yaralılarımıza sağlık ve geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Ülke olarak, sınıfta kaldığımız bir olay yaşadık. 300 kişinin aynı kazada vefat ettiği bu olayda, ben insanlığımdan, vatandaşlığımdan, işverenliğimden, sanayiciliğimden ve mühendisliğimden utandım.

Herkesin ders çıkarması gereken bu olayda, işçi sosyal koşullarından, güvenlik tedbirlerine kadar izlediğimiz tablo 2023 yılına hedeflenmiş ülkemizde büyük bir yara açmıştır.

Bazı bedeller vardır, ne maddi ne manevi geri ödemeye kimsenin gücü yetmez.

İşte bu acı olay, böyle bir olaydır ve sorumluluğu tüm ülkenindir.

Bir daha aynısının yaşanmaması bu çok acı olayın gelecekteki tek tesellimiz olacaktır.

Sayın Bakanım, Değerli Katılımcılar,

Bugünkü gündemimize bir deyişle başlamak istiyorum. "Aynı gemide kazaya uğrayan kazazedeler birbirlerini asla unutmaz. "Bizim de Türk vatandaşı olarak 2001 den bu yana Sn. Derviş'i unutmamız mümkün değildir. Sayın Derviş'le ilgili bir iki anımız var, kendilerinin ve sizlerin hoşgörüsüyle arz edeceğim. Biraz önce bir sinevizyon izledik. Onun ışığında bir hatırlama ve değerlendirme yapmaya çalışalım.

Ülkemizde 90'lı yıllar enflasyonu düşürmek, ihracatı arttırmak isteyen ekonomik programlarla geçti.

2000 yılında üçlü koalisyon tarafından uygulamaya konulan enflasyonla mücadele programı, başlangıçta parasal tedbirlerle enflasyonun düşürülmesini, büyüme hızının ise yükselmesini sağlamıştır. Ne var ki o günlerde yeniden gündeme gelen siyasi popülizm, üçlü koalisyonun yaşaması için verilen tavizler ve rehabet bizi Cumhuriyet tarihimizin en derin siyasi krizine taşıdı.

Tüm bankaların içi boşaltılmış, suistimaller, siyasi şovlarla örtbas edilmeye çalışılmış ve üretim, istihdam, ihracat, yatırım ve kamu maliyesi göz ardı edilmişti. Kasım ayındaki ilk haberci deprem iyi algılanmayınca, Şubat'taki sarsıntı tsunami etkisi yaratmış, belirsizlik, güvensizlik ve çöküş ülkenin kaderi olmuştu. Şirketlerimiz, bankalarımız batmış, üretim, istihdam durma noktasına gelmiş, en kıymetli çalışanlarımız, işçilerimiz işlerini kaybetmişti. Kamu maliyesi bilinmez olmuştu.

İşte o gün anlamıştık ki Türkiye'de birinci madde ekonomi olmalıydı. Bu, bu günde böyle. Ama güvenli bir ekonomi için siyasi istikrar ön koşuldu, Çıkan en önemli sonuçta bu idi.

O tarihte 1999 - 2005 TOBB Sanayi Odaları Konsey Başkanıydım. Keyfini süreceğimizi umduğumuz böylesine prestijli ve onurlu bir görevde iğneli fiçiya düşmüştük.

Mart 2001 başında yangının zirve yaptığı günde TOBB'un 11 Sanayi Odası Başkanı toplanmış, Hükümete bir öneri deklarasyonu hazırlıyorduk.

Taleplerimiz; Ekonomi bir elde toplanmalıydı. Bakanlar kurulu 22 kişiye indirgenmeliydi vs. Toplam 10 madde idi. İçimizde mutabakat yaptık. Ekonominin bir elde toplanacağı kişiyi bulmalı ve onu da tarif etmeliydik. Hüsamettin Özkan üzerinde anlaştık. Ama toplantıya sonradan katılan TOBB Başkanı Fuat Miras önce Başbakanı ziyaret etmenin daha yapıcı olacağını söyleyince, randevu aldık ve bir saat sonra Başbakanlıktaydık. Başbakan Ecevit'i beklerken, bir görevli koşarak geldi ve acil olarak Hüsamettin Özkan'ın beni görmek istediğini söyledi. Koşarak gittik. Hüsamettin Bey ve Fuat Bey birlikte oturuyorlardı. Hüsamettin Bey, önce kendi ismi üzerindeki mutabakata teşekkür etti, sonrada "Aman dedi, koalisyonu çatlatırsınız, o isim ben değilim" dedi. Hemen geri dönüp, ismi tarif etmeden, bütün ekonominin tek elde toplanma talebimizi rahmetli Ecevit'e ilettik ve çıkışta sinevizyonda gösterilen, hesap makinasının atıldığı köşede Başbakanlık merdivenlerinde, bir gazeteci ordusuna Sanayi Odaları Konsey Deklarasyonunu okurken, hiç tanımadığımız Sayın Kemal Derviş diğer merdivenleri tırmanıyor ve 3. Mart 2001'de Bakanlığı ilan ediliyordu.

Ekonomi yönetiminin kısmen Sn. Derviş'e bağlanması ile ülke rahat bir nefes alıyordu. güçlü ekonomiye geçiş ekonomik programı iç borç problemini çözmüş, banka sistemi yeniden yapılanmıştı.

Burada bahsetmek istediğim ikinci anım ise, koalisyonu dönemini yeniden size hatırlatmak üstünerdir.

31 Mart 2001 tarihinde rahmetli Başbakan Sn. Ecevit'in davetiyle ekonomik ve sosyal konsey toplantısı yapıldı. Herkesin kucagındaki taşları dökeceği bu toplantıya TOBB, TÜSİAD, TİSK, TÜRKİŞ, HAKİŞ, Ziraat Odaları, ESNAF Konfederasyonu vs. ile ilgili bakanların tümü katıldı. Bende TOBB adına sanayi hakkında konuşacaktım. Sıra tam bana geldiğinde Sn. Ecevit 10 dakika ara verdi. Bu arada üçlü koalisyonun MHP adına Dış Ticaretten sorumlu Devlet Bakanı Sn. Tunca Toskay yanıma geldi. "Sizden bir ricam var" dedi. "İhracatçılar, EXİM Bank kredilerini, ihracatı tamamlayınca iade ediyorlar, biz bunu yeniden ihracatçıya vermek istiyoruz ama, sıkı para politikası nedeniyle Sn. Derviş bize parayı geri vermiyor, bunu isteyiniz lütfen" dedi.

Sn. Toskay'dan hemen sonra üçlü koalisyonda DSP adına Başbakan Yardımcısı olan Sn. Hüsamettin Özkan geldi. "Sizden bir ricam var" dedi. "Ege'deki seramik fabrikalarına doğal gaz getiremediğimiz için, ağır maliyet farkıyla rekabetçiliklerini kaybediyorlar, onlara akaryakıt fiyat fonundan, aradaki farkı ödeyeceğimizin sözünü verdik ama Sn. Derviş bize para vermiyor, bunu isteyiniz lütfen" dedi. Fazla yoruma gerek yok. Koalisyon ne? Sn. Derviş'in işi ne kadar zordu? Hepsi bu anının içinde var...!

2002 yılında iktidara gelen AKP, bu güne kadar güçlü ekonomiye geçiş programına sahip çıktı, ihracat, sıkı kamu maliyesi başarılı. Zaman içinde, bazı siyasi mülâhazalarla, tarafsız olarak kurulan yapısal KURULLAR bu özelliğini kaybetti. Buna rağmen, uygulanan programın devamlılığı ile 2008 yılındaki global kriz "teğet geçerek" atlatıldı. Yapılması gereken daha çok yapısal değişiklikler var. Bunlar neler?

Türkiye "orta gelir tuzağı eşiği"ne geldi mi? Geldiyse bunu aşmak için neler yapmalıyız? Bu günkü koşulları geliştirerek, orta gelir tuzağına düşmeden, 2023te Türkiye dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olup, 500 milyar dolar ihracata, kişi başı 25bin dolar gelire ulaşabilir mi?

Son zamanlarda Türkiye'deki demokrasi koşullarıyla ilgili şikayetler çok artmıştır. Global dünyada, demokrasi ve ekonomi doğru orantısı için bize nasıl örnekler gösterebilirsiniz?

Dünya Bankasının Uluslararası Kıyaslama Programı (ICP)'nin ülkelerin satın alma gücü paritesi temel alınarak bulunan GSYH ya göre Türkiye satınalma gücü paritesi 1 trilyon 315milyar dolara çıkararak İspanya'yı yakaladı. Bu tespit için ne diyorsunuz?

Bizim toplantımıza davetimizi kabul ederek gelirken, " Dışarıdaki biri olarak, iç siyaseti anımsatacak yada atıfta bulacak bir konuşmayı etik bulmadığınızı" ifade ederek, " daha ziyade global ekonomiden" konuşacağınızı belirtmişsiniz. Öncelikle bu bilgiyi salondaki katılımcılarla paylaşmak isterim. "E o zaman yukarıdaki soruların ne ?" dersiniz, siz dışarıyı anlatın, biz içeriği anlarız.

Brookings Enstitüsü Başkan Yardımcısı olarak "Teknolojik gelişmeyle birçok meslek yok olacak" demişsiniz. Bu genç nüfusunu eğitmek zorunda olan ülkeler için çok önemli. Demek ki bu gün alınan ya da verilen diyelim, birçok eğitim kısa bir süre sonra işe yaramayacak. Bizi nasıl uyarmak ve yönlendirmek istersiniz?

Yine, "Gelir dağılımı sorunu"na değiniyor, on yıl içinde belki de ABD'nde 5 büyük sermaye sahibinin, milli gelirin yüzde 50'sini aldığı bir ortamın oluşacağını söylüyorsunuz. Bu çok tehlikeli gelişme dünya ülkelerini nasıl etkileyecek?

Türkiye'nin "Venezuela ya da Rusya gibi yolsuzluklar içinde kötü yönetilme lüksüne sahip bir ülke olmadığını, dış sermaye girişiyle büyüyen bir ülke" olduğunu vurguluyorsunuz. "AB tam üyelik süreci devam etmeli" diyorsunuz, ama neredeyse yirmi yıldır içinde bulunduğumuz Gümrük Birliği, bir türlü AB ülkesi olamadığımız için aleyhimize işliyor.

Bu konular yurt dışından nasıl gözükmektedir?

"CHP etnik ayrımcılığı tamamen ret etmeli, bütün Kürtlerin ve diğer etnik grupların refah ve barışı için BDP'ye destek olmalı" diyorsunuz. Bu durumda talep edilen "Demokratik Özerk Bölge" ye nasıl bakıyorsunuz?

Sayın Derviş siz konuşmanızda doğrudan bu konulara girmek istemezseniz saygı duyarız ama sorular kısmında cevaplayabilirseniz seviniriz, ya da dış dünya örnekleriyle bize anlatabilirsiniz.

Zaman ayırıp geldiğiniz için, size müteşekkirim.

Sözümü son anımla kapatıyorum. Sayın Derviş'i İzmir'e TOBB Sanayi Odaları Konsey toplantısı için, son olarak ben Başkan sıfatıyla 10 Eylül 2001'de davet etmiştim. Toplantıyı da yaptık. Ve ertesi gün dünya 11 Eylül'ü yaşadı. Bu kez yarın ve yarından sonra dünyamız aydınlık günler yaşasın diliyorum! Hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum.